

Zaključci s radionice *Vođenje primarne muzejske dokumentacije i utvrđivanje standarda sabranih muzejskih predmeta u okviru povijesnih i kulturno-povijesnih zbirki*, održane u Muzeju Slavonije Osijek 05. lipnja 2013.

Hrvatski povijesni muzej kao matični muzej prve razine za sve povijesne muzeje i zbirke u Hrvatskoj, u suradnji s Muzejom Slavonije Osijek (kao matičnim muzejom druge razine), održao je u cilju unapređenja stručnog rada u muzejima dokumentacijsko-informatičku radionicu na temu standardizacije pojmovnika računalne aplikacije M++ i utvrđivanje standarda sabranih muzejskih predmeta u okviru povijesnih i kulturno-povijesnih zbirki.

Po završetku radionice zaključeno je da dokumentacija Hrvatskog povijesnog muzeja postane centralno mjesto za disperziju prijedloga za popunjavanje pojedinih kategorija za unos u integriranom računalnom programu M++. Sudionici radionice dogovorili su se da se prihvate predloženi pojmovi za kategorije: stanje predmeta, oblik nabave i mjere. Niže navedeni prijedlozi prosljeđuju se na razmatranje povijesnim muzejima i zbirkama na području Slavonije, s rokom od 14 dana za očitovanje. Ukoliko se muzej ne očituje, smatrati će se da prihvaća predloženo.

1. pojmovi za kategoriju stanje predmeta:
 1. dobro (predmet je sačuvan u izvornom obliku ili se na njemu vide tragovi upotrebe ali njegova funkcionalnost nije ugrožena)
 2. srednje (predmet je sačuvan u izvornom obliku, ali s izraženijim tragovima korištenja)
 3. loše (predmet je oštećen, narušena je njegova osnovna funkcionalnost)
 4. hitna intervencija (predmetu prijeti propadanje)
 5. restaurirano (predmet je prošao restauratorsko – konzervatorske zahvate)

2. pojmovi za kategoriju oblik nabave:
 1. dar (predmet je darovan – i ostavština ako je darovana)
 2. otkup (predmet je otkupljen – ostavština može biti i otkupljena)
 3. razmjena (predmet je razmijenjen s nekim drugom predmetom između dviju institucija ili institucije i pravne ili fizičke osobe)
 4. terenski nalaz (predmet pronađen terenskim istraživanjem i prikupljanjem)
 5. preuzeto (predmet je zatečen u muzeju, dospio npr. preko KOMZA-e ili mu je porijeklo dolaska nepoznato)
 6. dodjela na upravljanje (predmet nije u vlasništvu muzeja već je samo pohranjen u muzeju)

3. pojmovi za kategoriju mjere (pišu se u nominativu, bez skraćenica):
 1. visina (mjera vertikalne udaljenosti)
 2. širina (veličina kojom se određuje udaljenost između dvije točke u prostoru sa strane od dužine. Kod mjerenja dimenzija tijela naziv širina koristi se za drugu dimenziju, a prva je dužina.)
 3. dužina (razmak između dviju točaka izražen nekom mjernom jedinicom)
 4. dubina (mjera vertikalne udaljenosti ispod horizontalne ravnine. Može se mjeriti i dubina posude ili šupljih elemenata - npr. šalice, bazena, bačve, bunara i dr.)
 5. promjer (označava duljinu dužine koja prolazi kroz središte kružnice i čiji krajevi se nalaze na kružnici)

6. opseg (duljina zatvorene krivulje; pojam koji se koristi za broj stranica knjige)
7. masa (je jedno od osnovnih svojstava tvari i predstavlja mjeru tromosti tijela, dobiva se vaganjem, a izražava u kilogramima)
8. debljina (opseg ili promjer tijela u odnosu na visinu ili dužinu – zapravo je to visina predmeta)
9. kalibar (veličine otvora cijevi vatrenog oružja i veličinu streljiva dizajniranih za različite cijevi za streljivo vatrenog oružja, Obično označava unutrašnji promjer, odnosno udaljenost dva nasuprotna brijega u cijevi oružja i prikazuje se u milimetrima)
10. raspon (razmak između dviju krajnjih točaka predmeta izražen u jedinicama mjere)
11. volumen / zapremina (mjera prostora koji objekt zauzima. Jedinica za volumen je kubni metar. Riječ **volumen** se koristi kod opisivanja prostora koji zauzima dano tijelo, dok se **zapremina** koristi u značenju koliko se u neki spremnik može pohraniti (npr. *boca od litre*). Za volumen se češće koristi mjerna jedinica *kubni metar*, dok se za zapreminu češće koristi litra.)

Preporučena mjerna jedinica za mjere je milimetar (mm).

Napomena za razmišljanje: U fundusu HPM-a slijedeće zbirke kao mjernu jedinicu koriste mm: Likovna zbirka 20. st, Grafike, Oružje, Kartografska zbirka, Heraldika i sfragistika, Zbirka odlikovanja, medalja i značaka. Ostale zbirke (trodimenzionalna građa, dokumentarna i fotografska) kao mjernu jedinicu koriste cm.

Primjeri za mjere:

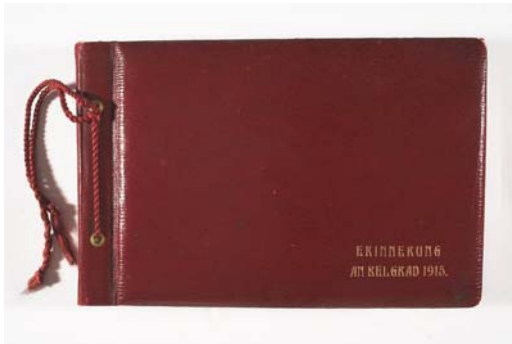
dužina x širina

visina x širina x dubina

visina x širina x dubina
dužina x promjer

širina x dužina x debljina x opseg (br str)

visina x promjer

Zaključke sastavila:

Jelena Balog Vojak, prof.
Viši dokumentarist
Hrvatski povijesni muzej